

Børnini eru lívið, og tey eiga framtíðina. Vit mugu ansa eftir, at vit ikki tyna lívsvónina burtur úr teimum. Tað kann vera lættari, enn vit halda. Børnini hava rætt til at fáa ta hjálpu og ta verju, sum skal til, fyri at tey kunnu mæta framtíðini við hýðinum hátt og við eygum, sum ikki víkja.

Skúlarir og dagstovnarir eru almennu stovnarir, sum skulu geva børnunum iskoyti til tað, sum heimið, tey næsta, grannalagið og fjølmíðlarnir hava at geva teimum. Og herhava vit eitt gott dømi um, hvussu orðið rættur kann fáa ymiskar avleiðingar alt eftir hvat vit leggja tað.

Vit hava undirvísingarskyldu í Føroyum. Og vanliga hugsanin um undirvísingarskyldu er, at hon er skyldan hjá børnunum at gera, sum lærarin sigur, og at læra tað, sum teir krevja, at tey skulu læra.

Men við sjónarmiðinum í sáttmálanum um barnaréttindi í huganum, og grundlógini aftrat, ber væl til at siga, at undirvísingarskyldan er samfelagsins skylda at geva børnunum høvi at fáa svar upp á sínar spurningar, og at undirvísingarskyldan sostatt er ein rættur, sum børnini hava.

Hetta broytir alla myndina og setur skúlanum tað

krav, at hann sær til hvørt einstaka barnið, tí hvørt barnið hevur sín tørv.

Og tað setur krøv til tað pedagogiska arbeiðið, sum mangan eru striggin at liva upp til, tí vit hava øll so ilt við at geva børnunum rættindi og so lætt við at seta teimum okkara krøv.

Vit mugu ongantíð gloyma, at atburðurin hjá teimum vaksnu sum eru um børnini, setur merki í hvønn einstakan okkara frá barnsbeini.

Vit ganga øll og draga við okkum tað viðföri, sum uppvøksturin gav okkum. Tað, ið ger okkum glað, tað, ið ger okkum bangin, tað, ið fær okkum at ílskast, alt hevur sínar grundleggjandi røtur í okkara uppvøstri, og tess trengri verður til veggja, og tess lægri verður til lofðið, trengri verður vanligar eisini fyri huganum, tá ið fólk koma til mans, og stravnari er tá at fáa av sær tann kappan, sum kann leggja upp til fordómar, kávaleiti og illvilja móti teimum, ið eru øðrvísi enn ein sjálvur, ið hvussu er tá ið tey koma ov nær.

Tann kappan bera vit øll, meira ella minni, og skelkandi hendingar av tilkum slag ikki minst úr úrheiminum eru dagligur kostur í okkara fjølmíðlum.

Samstundis er samfelag okkara eitt trotabúgv, og heimurin allur stunar undir

rembingum, sum einin kann stýra og sum krevja broytingar, sum einin veit hvussu verða.

Kreppa, siga vit, og so hveppa vit okkum – ið hvussu er eitt lítið sindur – og lata standa til, sum verður framtíðin til av sær sjálvari, og sum er tað ein náttúrlóg, at kreppa í peningaverðini merkir kreppu í øllum lívsins viðurskiutum. Tey nógvu tykja hava ta hugsan, at bert tey sita still sum mýs og hvørki vóna ella venta nakað sum helst, so verður tað ikki verri, enn tað longu er.

Men kreppa merkir eisini møguleikar.

Og mangan er tað so, at vit fáa ikki eyga á aðrar møguleikar og fara ikki at leita eftir øðrum leiðum, fyrr enn vit verða kroyst til tað av einellaðarri »kreppu«. Eg seti kreppu í gásaeygu, tá ið er ikki sjálvsagt, at kreppan í sjálvri sær krevur broytingar. Tær kundu ofta verið framdar kortini og við fyrimuni í peningaliga góðum tíðum, men tað hevur viljin ikki verið til hjá teimum, sum hava tikið avgerðirnar.

Kanska kunnu vit siga, at nú hava vit veruliga tíð at hugsa um børnini, nú alt ikki longur er ein sjálvfylgja.

Broytingar í skúlaverkinum hava leingi ligið í luftini, og glógvandi dømi um annan skúla enn tann mest sið-

venjubundna skuldu givið øðrum áráði og hugflog at tikið stig til framtíðar skúlan, heldur enn at laga seg til skúlan í gjár.

Tí tess hava tit fingið útbúgving, og vit, sum hava verið saman við tykkum hesi fyra árin, hava vónir um, at tit fara at siggjast aftur í menningini av skúlanum, sum kemur.

Sum tit vita, so vil tað gamla ikki rættliga sleppa takinum, og tað nýggja er enn ikki rættliga fítt. Tí leggja mitt ímillum.

Tað er brúk fyri tykkum, og tað gleðir meg, at so at siga øll tykkara vita, hvat tit skulu gera eftir summarframtíðina.

Eftir tykkum koma aðrir nýggir lærarar. Tað eru tey, sum vilja vera við, at einin tørvur er á teimum, men tað er ikki satt.

Á tykkara øki er altíð nóð mikið at gera, og tí er tað ein politisk avgerð, um tey, ið koma út av lærarskúlanum eftir tykkum, sleppa til arbeiðis ella ikki.

Eg ynski tykkum gott hegni, vóni, at tit hava høvdið við tykkum, og havi hug at enda við at siga, at tann læran, sum heldur, at hann einki kann gera við teir trupulleikar, sum nógv børn hava í dagsins skúla, hann er sjálvur ein partur av hesum trupulleikum.

Farið nú so væl, og hjartaliga til lukku.

»sunde«
erhversaktivitet

I den seneste aftale af maj 1993 mellem det færøske landstyre og den danske regering får Landsstyret et midlertidigt statslån til at løse det akutte finansieringsbehov. Der er desuden indgået en rammeaftale om, at staten under en række forudsætninger vil refinansiere Landstyreets udlandsgæld og yde Landstyreets de fornødne lån til eventuelle kapitalindsud i de to banker. Denne aftale skaber et helt nødvendigt grundlag for, at den økonomiske udvikling kan drejes i den rigtige retning.

ste år.

Den helt nødvendige tilpasning mod balance på finansloven bør efter udvalgets opfattelse ske gradvist. Bestræbelser på at eliminere underskuddet på helt kort sigt vil i den nuværende situation indebære en væsentlig risiko for, at de afledte effekter i form af øgede tab i den finansielle sektor, udvandring m.v. vil overstige gevinsterne ved den umiddelbare budgetforbedring.

Et stort selvstændigt problem er den meget høje private gældsætning på Færøerne. Det kan frygtes, at en række erhvervsvirksomheder og mange husholdninger som følge af indkomstfaldet ikke vil være i stand til at opfylde deres gældsforpligtelser.

Det vil i så tilfælde belastte kreditorerne – i første omgang nok bankerne og Huslænefonden.

Efter udvalgets opfattelse er de økonomiske problemer på Færøerne ved at blive så voldsomme og akutte, at der er fare for, at samfundet økonomisk går helt i stå. Skal det undgås, er det helt nødvendigt at rentabiliteten i fiskesektoren forøges. Desuden må tilliden til økonomien genetableres. I den forbindelse er det vigtigt, at der ikke sker kapitaleksport og at sikre, at den finansielle sektors likviditet forbedres, således at likviditetsmangel ikke blokerer for

Fáa stuðul uttanlands

Tíðindini um, at verkann er ímóti heimahjálparum eru nú komin út um landoddarnar, og fakfelagskapir aðrastaðni byrja at gera vart við seg og vísa samhuga.

Felagsskapurin, ið nevnist Nordisk Union av Levnedsmiddelarbejdere sigur í tíðindaskrivi, at hann visir heimahjálparum sín fulla moralska stuðul í ósejmi við Føroya Landstýri.

Felagsskapurin hevur tað samband við Føroyar, at Føroya Arbeiðarafelag er limur, og heimahjálparafelagið er eitt av limafeløgnum hjá FA.

Formaðurin í norðurlandska felagsskapinum biður Føroya Landstýri hugsa seg um móttvegis heimahjálparum.

Landstýrið ætlar at lækka lønina hjá hesum lág-løntu 13,4%, sjálvt um realløn teirra frammanundan er lækkað umleið 14%, sigur formaðurin í felagsskapinum, Anton Johannsen, sum ikki heldur føroyskar politikarar geva heimahjálparum rættvísa viðferð.

Ti heitir Nordisk Union af Levnedsmedarbejdere á allar løntakarar í Føroyum um at vísa heimahjálparum samhuga fyri at noyða Landstýrið til at góðtaka eina neyðætlan fyri heimahjálpararnar og ikki átaka sær arbeiði, ið skatt er av ósejmi, sigur norðurlandski felagsskapurin.

Anton Johannsen vendir sær ikki minst til sjúkraisyrar og sjúkráhljálparar, og Nordisk Union hevur vent sær til síni norðurlandsku systurfeløg í heilsuverkinum og biðið tey um at stuðla.

Bara við at føroyskir løntakarar standa saman, kann føroyska samfelagið koma ígjøgnum búskaparlígu kreppuna, og uttan at tað verða tey lægst løntu, sum skulu gjalda gildið, sigur Anton Johannsen.

Framhald av síðu 9

5. Udvalgets vurdering af økonomiske udsigter

I Strukturudvalgets midtvejsrapport (Strukturudvalget blev nedsat i henhold til aftale af februar 1993 mellem Landstyre og den danske regering. Udvalget skal komme med anbefalinger til en strukturtilpasning af fiskeriet, således at fiskerindsatsen fremover kan ske på et økonomisk og biologisk bæredygtigt grundlag – Strukturudvalgets endelige rapport ventes at komme i juli måned.) anslås det mest sandsynlige fangstniveau for ferskfiskeflåden i de næste 5-6 år til 80-90.000 tons med hovedvægt på den prisbillige sej. Det er nogenlunde uændret sammenlignet med de forventede fangster i 1993.

Havbrugenes produktion vurderes at blive ca. 12.000 tons årligt i de nærmeste kommende år.

Denne stabilisering kombineret med den igangværende sanering af fiskeindustrien, hvor gælden nedskrives, og fabrikkerne samles i et selskab, giver forhåbninger om, at likviditeten og rentabiliteten i fiskesektoren kan forbedres. Der forestår dog stadig en strukturtilpasning og sanering af fiskeflåden.

Det må på denne bag-

Pengarnir koma í dag

Dagurin í dag verður ein góður dagur hjá teimum, sum rindaðu ov nógv í skatti í fjór, og sum tí fáa pengar aftur frá Gjaldstovuni.

Gjaldstovan hevur flutt pengarnar, og teir koma á kontoinnar í peningastovnunum í dag. Tey, sum fáa avlopsskattin gjøgnum postverkið, fáa pengarnar eitt sindur seinni.

Fólk hava biðið leingi eftir hesum pengum. Gjaldstovan hevur ikki kunnað góðdú út fyrr enn nú, tí fyrst skuldi landskassin hava heim helvtina av millardini, ið ríkisstjórnin hevur lænt Føroyum til at fígga landskassarakturin við.

randi

Frá Vágs býráð

I tíðarskeiðnum 30. juni til 30. juli 1993, er svimjihylurin opin hesar tíðir:

Mánadag, frá kl. 19.00–21.00

Mikudag, frá kl. 19.00–21.00

Leygardag, frá kl. 16.00–18.00

Vágs býráð
Mentunarnavnin

KLASSISKUR MÓTI
er enn sum fyrr
at fáa í
Mótahandlinum
Hjá **Jørgild**
N. Winthersgøta 9
Tlf. 1 29 88